

Politieke Markt

Vergadering van 5 november 2024

Bedrijfsvoering - Organisatieadvies

Najaarsnota 2024

Auteur

Roelof Kuiper

Overlegd met

DT/ CC/ teamleiders / Controllers

Portefeuillehouder

Marcel Scheringa

Andere betrokken portefeuillehouders

Rob Bats

Bram Harmsma

T. Jongman

M. Smit

Samenvatting

In de Najaarsnota 2024 wordt een prognose van de resultaten van het lopende jaar weergegeven.

Op basis van de huidige inzichten wordt ruim 70% van de doelstellingen gerealiseerd en bij bijna 30% zijn er problemen of is er specifieke aandacht vereist.

Financieel koersen we af op een positief resultaat van ruim € 2,1 miljoen. Ten opzichte van de Perspectiefnota is dit een verbetering met bijna € 2,5 miljoen. Dit wordt voor het grootste deel veroorzaakt door een extra bijdrage beschermd wonen van € 1,4 miljoen., € 0,2 miljoen, dividend Rendo, een hogere algemene uitkering van in totaal bijna € 0,6 miljoen. (incl. voorgaande jaren), overhead van bijna € 0,5 miljoen en € 0,4 miljoen afschrijvingslasten. Financiële nadelen zijn te verwachten van € 0,4 miljoen op de inkomensregelingen en de loonkostensubsidie, € 0,1 miljoen op de Omgevingsdienst en Mobiliteitshub en € 0,3 miljoen op de Rijksbijdrage BUIG.

Reserves speeltoestellen en maatschappelijk vastgoed.

In de jaarrekening 2023 zijn 2 nieuwe reserves gevormd, voor speeltoestellen en maatschappelijk vastgoed. Eerder hadden we voor beide onderwerpen voorzieningen gevormd. De reserves waren nodig om te kunnen voldoen aan de BBV-regelgeving (Besluit Begroting en Verantwoording).

Voor speeltoestellen geldt dat de kosten die we maken vooral vervanging betreffen, waar investeringskredieten voor zijn benodigd. Deze worden in deze nota aan u voorgelegd. De reserve speeltoestellen kan hiermee overgeheveld worden naar de algemene reserve vrij besteedbaar.

Voor de reserve maatschappelijk vastgoed is de oplossing minder eenvoudig. We zijn in overleg met de accountant en verwachten bij het opstellen van de jaarrekening 2024 weer een voorziening

maatschappelijk vastgoed te kunnen vormen. Om de voorziening weer te kunnen vormen is een besluit van de raad benodigd om de reserve maatschappelijk vastgoed weer beschikbaar te stellen en deze te storten in de voorziening Maatschappelijk Vastgoed. Dit wordt in deze najaarsnota aan u ter besluit voorgelegd.

Kredieten:

In de najaarsnota wordt voorgesteld om 4 kredieten beschikbaar te stellen:

- Een extra krediet van € 180.000 voor de afkoppeling van de HWA Oostwijken
- Een extra krediet van € 400.000 voor de riolering Kloosterweg
- Een krediet van € 2.428.313 voor speeltoestellen (periode 2024 t/m 2028)
- Een krediet van € 200.000 voor de aanschaf van 5 elektrische dienstauto's

Beschrijving

Inleiding

In deze nota geven we u een beeld van de uitvoering van de begroting 2024, zowel qua realisatie van de voorgenomen acties als het financiële perspectief. Voor de uitvoering van de begroting 2024 ligt halverwege het jaar ruim 70% van de acties op koers om dit jaar gerealiseerd te worden. Voor de overige acties geldt dat er extra of specifieke aandacht vereist is of dat er problemen in de uitvoering zijn.

Diverse grote thema's zijn van invloed op de uitvoering van de begroting 2024 en de meerjarenbegroting 2025-2028. We noemen er enkele.

Financieel perspectief

Pas onlangs is, na de Tweede Kamerverkiezingen eind 2023, een nieuw kabinet aangetreden. Er is nog altijd veel onzekerheid of gemeenten gecompenseerd gaan worden voor het "ravijnjaar" 2026 en de daaropvolgende jaren. Voor 2024 en 2025 heeft dit geen grote gevolgen, maar vanaf 2026 zal dat anders zijn en zijn de financiële effecten van grote omvang. In de Programmabegroting bereiden we ons erop voor dat de Rijksoverheid, buiten de al aangegeven compensatie (vervallen oploop van de opschalingskorting) geen substantiële aanvullende compensatie zal bieden en dat de gemeenten zelf verantwoordelijk worden om de tekorten vanaf 2026 op te lossen.

Rente

De inflatie stijgt maar is lager dan een jaar geleden. De rente is ten opzichte van vorig jaar gestabiliseerd rond de 3%. Een hogere rente maakt toekomstige investeringen duurder en belast de begroting zwaarder (en andersom). Door vertragingen in onder meer de besteding van investeringen zien we momenteel overliquiditeit en een rentevoordeel ontstaan.

Opvang ontheemden

De landelijke taakstelling voor de opvang van Oekraïense ontheemden wordt per 1 januari 2025 opgehoogd. Onze taakstelling stijgt van 480 naar 597 opvangplekken. De verwachting is dat wij deze taakstelling op 1 januari 2025 ingevuld hebben door extra opvanglocaties te realiseren. De opvang van deze ontheemden vraagt de nodige capaciteit en heeft impact op de dagelijkse inspanningen die

wij verrichten. Te denken valt bijvoorbeeld aan de extra werkzaamheden bij het team ontvangst (burgerzaken) en het team uitvoering sociaal domein.

Specifiek

Naast bovenstaande landelijke zaken spelen er in onze gemeente een aantal andere, voor deze najaarsnota vermeldenswaardige, dossiers.

Icebear

Het dossier IceBear is complex en vraagt om zorgvuldigheid in de te nemen stappen. Het vraagt veel van onze eigen mensen, maar ook van partners zoals de Omgevingsdienst en externe partijen (onderzoeksbureaus en de advocaat). De omvang van deze inzet en de daaruit voortvloeiende kosten hangen sterk af van het vervolg van het dossier en eventuele juridische procedures. Om die reden is in de perspectiefnota budget beschikbaar gesteld.

Grondexploitatie Kornputkwartier

Het geactualiseerde bestemmingsplan wordt dit najaar door de gemeenteraad behandeld. Dit gewijzigde bestemmingsplan voorziet in de bouw van circa 116 woningen. De aangetroffen PFAS-verontreiniging wordt gesaneerd waarbij de kosten gedekt worden door de verkregen subsidie voor de woningbouw in het Kornputkwartier. Na de bodemsanering in 2024 zal gestart worden met het bouwrijp maken en starten van dit deel van het plangebied.

Woningbouw Steenwijk-Zuidoost

In Steenwijk-Zuidoost is eveneens sprake van een PFAS-verontreiniging die moet worden gesaneerd. Met een subsidie in het kader van de landelijke WoningBouwImpuls (WBI) is een deel van de saneringskosten gedekt. Het restant van de kosten wordt door de ontwikkelaar betaald. Na de sanering kan ook hier de locatie bouwrijp worden gemaakt.

Reserves speeltoestellen en maatschappelijk vastgoed.

In de jaarrekening 2023 zijn 2 nieuwe reserves gevormd, voor speeltoestellen en maatschappelijk vastgoed. Eerder hadden we voor beide onderwerpen voorzieningen gevormd. De reserves waren nodig om te kunnen voldoen aan de BBV-regelgeving (Besluit Begroting en Verantwoording).

Voor speeltoestellen geldt dat de kosten die we maken vooral vervanging betreffen, waar investeringskredieten voor zijn benodigd. Deze worden in deze nota aan u voorgelegd. De reserve speeltoestellen kan hiermee overgeheveld worden naar de algemene reserve vrij besteedbaar.

Voor de reserve maatschappelijk vastgoed is de oplossing minder eenvoudig. We zijn in overleg met de accountant en verwachten bij het opstellen van de jaarrekening 2024 weer een voorziening maatschappelijk vastgoed te kunnen vormen. Om de voorziening weer te kunnen vormen is een besluit van de raad benodigd om de reserve maatschappelijk vastgoed weer beschikbaar te stellen en deze te storten in de voorziening Maatschappelijk Vastgoed. Dit wordt in deze najaarsnota aan u ter besluit voorgelegd.

Gewenst resultaat

Vaststelling van de Najaarsnota 2024 in de raadsvergadering van 12 november 2024

Argumenten

-

Kanttelingen en risico's

-

Duurzaamheid en social return

-

Financiële toelichting

Het financiële resultaat van deze nota is voordelig en bedraagt afgerond € 2,5 mln.

De belangrijkste financiële wijzigingen in deze najaarsnota zijn hieronder weergegeven.

Positief	€ x 1.000	Negatief	€ x 1.000
Bouwimpuls	295	Bouwimpuls	295
Beweging van nul	190	Beweging van nul	190
Vitaal ouder worden	265	Vitaal ouder worden	265
Opbrengsten BIZ	120	Doorbetaling BIZ	120
Rijksbijdrage opvang ontheemden Oekraïne	11.757	Opvang ontheemden Oekraïne	11.757
Nationaal Isolatieprogramma	1.028	Nationaal Isolatieprogramma	1.028
Vrijval reserve speeltoestellen	1.890	Vrijval reserve Speeltoestellen tgv AR vrij besteedbaar	1.890
Vrijval reserve maatschappelijk vastgoed	4.933	Vrijval reserve maatschappelijk vastgoed tgv voorziening maatschappelijk vastgoed	4.933
Beschermd wonen	1.400	Sanering Steenwijkerdiep 107	75
Afrekening RSL 2023	34	Juridische adviezen bestemmingsplannen	26
Dividend Rova tlv voorziening	55	Dividend Rova	55
Speeltoestellen	208	Gecertificeerde instellingen	80
Dividend Rendo	228	Inkomensregelingen	175
Rentelasten	120	Loonkostensubsidie	200
Algemene uitkering 2024 (meicirculaire)	144	Omgevingsdienst	58
Algemene uitkering taakmutaties	272	Mobiliteitshub	50
Algemene uitkering (voorgaande jaren)	134	Buig	300
Overhead	498		
Afschrijvingslasten 2024	424		

Diversen < € 25.000)	49	Diversen < € 25.000)	90
Totaal Positief	24.044	Totaal Negatief	21.587
Totaal Negatief	21.587		
Saldo Najaarsnota	2.457		

Zoals uit de tabel uit de tabel blijkt zijn er veel mutaties budgettair neutraal. (Bouwimpuls, BIZ, Rijksbijdrage opvang ontheemden etc) Deze worden weergegeven om begrotingsonrechtmatigheid te voorkomen. Overschrijdingen op de uitgaven mogen niet gecompenseerd worden door voordelen op de inkomsten. Het voordelige saldo van bijna € 2,5 mln. bestaat voornamelijk uit:

Voordelig:

- Beschermd wonen € 1.400.000
- Speeltoestellen € 208.000
- Dividend Rendo € 228.000
- Rente € 120.000
- Algemene uitkering € 550.000
- Overhead € 498.000
- Afschrijvingslasten € 424.000

Nadelig:

- Sanering Steenwijkdiep € 75.000
- Gecertificeerde instellingen € 80.000
- Inkomensregelingen € 175.000
- Loonkostensubsidie € 200.000
- Omgevingsdienst € 58.000
- Mobiliteitshub € 50.000
- Rijksbijdrage BUIG € 300.000

De prognose van het financieel jaarresultaat 2024 (x € 1.000) ziet er hiermee als volgt uit:

Omschrijving	2024
Saldo Meerjarenbegroting	761
Perspectiefnota 2024	-1.115
Begrotingssaldo na PPN 2024	-354
Najaarsnota 2024	2.457
Begrotingssaldo na NJN	2.103

Communicatie en participatie

Na de vaststelling door de gemeenteraad volgt een persbericht.

Uitvoering en planning

Behandeling vindt plaats in de politieke markt van 5 november en de raadsvergadering van 12 november

Is het besluit openbaar?

Ja

Besluit

Het college legt het volgende voor aan de gemeenteraad:

1. De najaarsnota 2024 vast te stellen.
2. De reserve speeltoestellen op te heffen en het saldo van € 1.890.000 toe te voegen aan de algemene reserve vrij besteedbaar.
3. De reserve maatschappelijk vastgoed op te heffen en het saldo van € 4.933.000 toe te voegen aan de voorziening maatschappelijk vastgoed.
4. Een extra krediet van € 180.000 beschikbaar te stellen voor de afkoppeling van de HWA (hemelwaterafvoer) Oostwijken.
5. Een extra krediet van € 400.000 beschikbaar te stellen voor de riolering Kloosterweg.
6. Een krediet van € 2.428.313 beschikbaar te stellen voor speeltoestellen voor de periode 2024-2028.
7. Een krediet van € 200.000 beschikbaar te stellen voor de aanschaf van 5 elektrische dienstauto's.